

VVA berichten

Redactie-adres: *Straat van Makassar 39, 1183 GX Amstelveen*
e-mail-adres: *wjosso@zonnet.nl*

juni 2012 nr. 101

REIS NAAR MAURIAC NADERT MET RASSE SCHREDEN

Nu we een succesvolle voorjaarsbijeenkomst in Gorinchem hebben afgesloten, richten we onze blik op de voorgenomen reis en verblijf in De Cantal met een groep van 20 personen. Aanvankelijk hadden 22 personen zich gemeld, maar door omstandigheden moesten Jan Derksen en Wiet Josso afhaken.

Zoals we van vorige ervaringen van onze reizen weten, zal het weer een gezellige, sfeervolle week worden daar op dat stukje grond in Frankrijk waar het voor ons allemaal begon.

De Europese Kampioenschappen Voetbal zijn dan reeds begonnen en als de groep nog maar nauwelijks is geacclimatiseerd, zullen de meesten op zondag 17 juni wel samendrommen in de televisiezaal van Mirafior om de verrichtingen van onze elf tegen die van Portugal gade te slaan. Dat is dan extra spannend want dat is tevens de laatste wedstrijd in de eerste ronde van Groep B. Hebben ze het tegen Denemarken en Duitsland in eerdere wedstrijden gered? We hopen het maar!

Als dat zo is, dan volgen op 21 en 22 juni de Kwart Finales. Die kunnen ze dan ook nog op Franse bodem volgen en als die door de Oranjemannen ook winnend wordt afgesloten, dan zal de reis naar huis op 23 juni heel opgewekt verlopen en kan men hoopvol gestemd zijn voor de Halve Finales op 27 en 28 juni, die dan thuis gevolgd kunnen worden.

Alhoewel voor meerdere in de groep natuurlijk wel van belang, zal niet alles in het teken van de EK Voetbal staan. Er is door Renouveau in samenwerking met Frits een mooi programma samengesteld. Zo gaat de groep op 19 juni in de middag naar Salers en zoals u in het artikel hieronder over de **Miss-Mooiste-Dorp-van-Frankrijk** kunt lezen, heeft ook Salers daaraan meegedaan en wie weet is Salers winnend uit de bus gekomen. Als dat zo is, wordt daar op een leuk terrasje extra op gedronken!

Hoe dan ook voor de twintig enthousiastelingen van onze vereniging zal het weer een mooie week worden met veel prachtige indrukken en aangename herinneringen.

Wij wensen hen een hele goede reis en zijn in gedachten bij hen.

Verkiezing Miss-Mooiste-Dorp-van-Frankrijk

Van ons lid Rivka Peyra ontving de redactie een mailtje waarin zij meedeelt dat er naast de Presidentsverkiezing in Frankrijk nog een verkiezing wordt gehouden namelijk welk dorp in Frankrijk het mooiste is.

Daarbij liet ze ons weten dat er al voorrondes zijn gehouden en dat het ons zo na aan het hart liggende Salers glansrijk door de voorrondes is gekomen.

Via internet werd de gelegenheid geboden om vóór 18 mei 2012 een stem uit te brengen op je favoriete dorp. Zonder meer nam Rivka aan dat alle VVA-leden overtuigd zijn dat Salers de mooiste van het land is, maar dat zij in ieder geval de *Village préféré* van de Nederlandse Auvergnaten is. Mijn stem ging naar Salers!

Eerdaags staan alle burgemeesters van de genomineerde plaatsen voor de spiegel en roepen dan vol emotie: *spiegeltje, spiegeltje aan de wand wat is het mooiste dorp van het land?* De uitslag wordt in juni bekend gemaakt en Rivka zag al in gedachten voor zich hoe onze groep zich dan misschien net in De Cantal bevindt en hoe dat dan zal aanvoelen.

INHOUD: pag. 1: *Reis naar Mauriac nadert met rassé schreden/ Verkiezing Miss-Mooiste-Dorp-van Frankrijk.*
pag. 2 en 3: *Ook in Gorinchem was de zon onze bondgenoot/pag. 3: Puy Mary piramide in Frans Landschap*
pag. 4: *Paraplu: Van sieraad tot regenscherm*

OOK IN GORINCHEM WAS DE ZON ONZE BONDGENOOT TIJDENS DE VOORJAARSBIJEENKOMST

Waar Maas en Waal te samen spoelt
en Gorkum rijst van ver,
Daar heft zich op den linker zoom
En spiegelt in den breeden stroom
Een slot van eeuwen her.

't Is Loevestein, 't Is Loevestein.
Waarvan de wereld sprak
Door wal en schans en vestingwerk
't Rammijen van de krijg te sterk
Maar Huwelijkstrouw te zwak.

Zo dichtte Hendrik Tollens zo'n 200 jaar geleden over dit machtige kasteel dat we met een groep VVA-ers op zondag 13 mei jl. bezochten.

Maar eerst hadden we ons punt van samenkomst in Restaurant De Hoofdwacht op de Grote Markt in Gorinchem. Dit plein lag er op deze dag zonnig en gezellig bij. Tot ieders verrassing was daar ook aanwezig Nel Balkenende met haar dochter Clementine. Dat was een heerlijk weerzien van Nel die we zo lang niet in ons midden hadden gehad. Ze zag er goed uit en straalde in het midden van haar 'vrienden van Auvergne'.

Koffie en gebak en een goede lunch bracht het gesprek op gang tussen de VVA-ers die elkaar alweer zo'n lange tijd niet hadden gezien. Een teleurstelling was het toen Frits een telefoontje kreeg van Riet Dumas die door een val op het station van Dordrecht lippen en kaak had geblesseerd en na een bezoek aan het ziekenhuis besloot weer huiswaarts te keren.

Na de lunch wandelde de groep via kleine straatjes naar 'Buiten de Waterpoort' om daar scheep te gaan op een prachtige boot die aangemeerd lag aan de oever van de Boven Merwede. Op de tocht daar naartoe werden we gewaar dat Gorinchem een oude voorname stad is waar mooie gebouwen een plaats kregen. Zoals vermeld in de kop boven dit artikel was de zon onze bondgenoot en nadat we aan boord waren gegaan van "de Gorinchem" hadden we vanaf het bovendek een magnifiek gezicht op de brede rivier met zijn prachtig begroeide uiterwaarden en u moet het mij maar vergeven, maar in een gesprek met Johan Goudeau kwam direct de naam van die andere dichter, ook een Hendrik, namelijk Hendrik Marsman naar boven met de regel: "Denkend aan Holland zie ik breede rivieren traag door oneindig laagland gaan." waarmee hij zijn beroemde gedicht *Herinnering aan Holland* begint.

In slot Loevestein valt veel te zien en waar te nemen. Zoals bij veel musea in Nederland wordt er met moderne audiovisuele

middelen uitleg in beeld en woord gegeven om daarmee de geschiedenis van het slot en zijn bewoners uit de doeken te doen. Voor elk wat wils.

In de grote zaal kwam Annemarie van Amstel ons in het kort de bouwgeschiedenis van het slot vertellen. Overigens niet voordat wij haar de geschiedenis van de VVA hadden verteld. Een geschiedenis overigens waar ze met belangstelling naar luisterde. Uit haar verhaal kwam naar voren dat de totstandkoming van Loevestein er niet een was van een vooraf gemaakt ontwerp van een bouwmeester. Een zekere Dirc van Loef, leenheer van Willem van Beieren, was de beheerder over Altena en Munnikenland. Om de vijanden van zich af te houden bouwde hij een verdedigingstoren en dat was vooral bedoeld om de strijders van Woudrichem te weerstaan. Gebruikelijk was dat zo'n toren van hout werd gemaakt, maar hij liet het in steen bouwen. Annemarie liet dat heel aanschouwelijk zien met grote blokken die tezamen de maquette vormden van het huidige Loevestein. Dirc wilde namelijk een volledig kasteel bouwen, maar miste daarvoor het benodigde geld. Hij bedacht iets slims; hij ging namelijk tol heffen voor de schepen die over de drie rivieren voeren en haalde daar veel geld mee binnen, waardoor hij steeds meer delen bij de begintoren liet bouwen totdat het de omvang kreeg zoals het nu is. De naam Loevestein komt waarschijnlijk van de samenvoeging Loef en Stein. Stein betekent stenen huis.

De beroemdste gast van Loevestein is Hugo de Groot geweest. In 1619 werd hij daar door prins Maurits wegens landverraad gevangen gezet. Als pensionaris van Rotterdam en politiek en juridisch adviseur van Johan van Oldenbarnevelt was De Groot een van de hoofdrolspelers geweest in de Bestandstwisten. In

1621 wist hij te bestellen waarvan men buiten op het terras in het zonnetje kon ontsnappen in een genieten. Om kwart voor vijf vertrok de boot weer op weg naar Gorinchem waar we in Grand Café 't Gelagh konden dineren. Twee lange boekenkist, maar de rest van zijn leven moest hij doorbrengen in het buitenland als ban- neling. Onze groep liep vrijelijk rond in het imposante slot en op de gezellige aanlooproute naar het slot was naast het soldatenhuisje

en museum ook een café waar men koffie, thee en bier kon

Wiet Josso

Puy Mary Piramide in Frans Landschap

De Puy Mary heeft een opbouw als een piramide. Het bergmassief waaronder deze berg valt, vormt het hart van de Cantal. Deze berg met een hoogte van 1787 m. ligt in het Regionale Natuurpark van de Vulkanen van Auvergne, dat tot de beschermde landschappen behoort. Met ongeveer 400.000 bezoekers per jaar is dit het drukst bezochte natuurgebied van het departement. Overigens vormt dit bergmassief het grootste vulkanische gebergte van Europa (opp.: 2700 m2). De plek is wonderbaarlijk puur en groots. Bovenop de Puy Mary heeft u een adembenemend panorama van 12 door gletsjers gevormde valleien, die zich vanaf de top als een ster langs de kammen ontvouwen. Dit unieke

landschap is zo grandioos en ongeschonden, dat besloten is het te bestempelen tot Grand Site National.

Het Regionale Natuurpark van de Vulkanen van Auvergne is het grootste natuurpark van Frankrijk en bestaat twee departementen: De Cantal en Puy de Dôme.

Op maandag 18 juni a.s. zal onze groep in dit gebied vertoeven en wij wensen hen daar veel genoeg mee.

Van het Genealogiefront

We weten dat An Hutchison-Kleijweg met een niet aflatende ijver altijd zoekende is op het internet om gegevens te verzamelen van onze emigranten. Ze is er nu achter gekomen waar de tot nu toe oudste voorvader van Paul Luscuere, Antoine Luscuere, is geboren. Dat is in het plaatsje Lascombes vlakbij het gehucht Brieu. Hij werd daar geboren op 15 oktober 1758, als zoon van Jean Luscuere en Toinette Miermont. Het paar trouwde op 10 februari 1751 in Rilhac Xaintrie en er zijn 8 kinderen uit dit huwelijk gevonden. Antoine werd gedoopt in Tourniac op 16 oktober 1758.

Als het enigszins mogelijk is, moet de groep tijdens de familiedag ook Lascombes aan doen. (8 km vanaf Chaussenac)

Familieberichten

Overleden:

Op 20 maart 2012 is Loek Grossat overleden. We maakten kennis met Loek op zondag 8 mei 2011 in Delft toen hij met zijn vrouw, zoon Jack en schoondochter Jacqueline deelnam aan onze voorjaarsbijeenkomst. Kort daarna is hij lid geworden. Helaas heeft zijn lidmaatschap maar kort geduurd. Loek is 74 jaar geworden. Wij wensen de familie nog veel sterkte toe.

Geboren:

Van Karin en Ton Longayroux ontvingen wij het blijde bericht van de geboorte van **Xavier, Jan-Pierre Longayroux**, zoon van Jean Pierre Longayroux en Ellen Longayroux-van Beurden. Op 24 maart jl. werd deze stamhouder geboren. Wij wensen de ouders maar ook de trotse grootouders proficiat met de geboorte van deze telg.

Paraplu: Van sieraad tot regenscherm

Uit ons standaardboek 'Ketellappers, koperslagers en paraplumakers uit Auvergne in Nederland' en de vele publicaties wisten we al dat de paraplu een centrale rol speelt in de geschiedenis van veel geëmigreerde Auvergnaten in Nederland. De redactie kwam een artikel over dit gebruiksvoorwerp tegen van de hand van Herien Wensink van 5 maart 2004 gepubliceerd in Elsevier. In dat artikel worden veel facetten belicht van dit voor ons aansprekelijk object. Een verkorte weergave daarvan leek ons interessant genoeg om dat in deze VVA-berichten op te nemen.

De parasol bood ooit bescherming aan pausen en koningen. Zijn opvolger, de paraplu, is een goedkoop wegwerpding. Een onhandige ijzeren stok die niet mee op de fiets kan, wiebelige aluminiumbaleintjes heeft waarvan er ook nog eens te weinig zijn, en een dun, nylon doek in neonkleuren, met vaak gênante reclame erop. Maar niet iedereen denkt er zo over. Meestal hebben we er maar weinig aan. Een enkeling maakt bij een windvlaag misschien handig vaart op de fiets, de meeste paraplugebruikers zijn minder blij met windkracht 8. De bekende worsteling bij noodweer eindigt meestal in een woedeaanval, resulterend in een paraplu met geknakte baleinen en een gescheurd doek eindigend in een prullenmand.

Serieus

Een paar honderd jaar geleden werd er met het mobiele regenscherm veel dankbaarder omgesprongen. Dat verschilde toen ook nogal van de moderne paraplu. Zijn de inschuifbare mini-pluutjes van de Duitse firma Knirps nu nog maar 10 cm lang, vroeger had een serieuze herenplu een lengte van meer dan 1 meter. Voor het binnenwerk werden geen slappe aluminiumbaleintjes gebruikt, maar onbuigbare walvisbeenderen. Het dak was van de duurste stof, dicht geweven en dubbel genaaid, en de stok gesneden uit ebbenhout. Pronkstuk van de paraplu was toentertijd de knop. Trotse eigenaren kozen voor marmer of lieten hun portret beitelen in het hout. Daarbij had het handvat vaak een opbergruimte, waarin onmisbare zaken als toneelkijkers, geldstukken en dolken konden worden verstopt.

Zonnescherm

De voorloper van de paraplu was de parasol, het draagbare zonnescherm waar zich ooit koningen en pausen onder verschuilden. Rond 1200 v.Chr. wandelden Egyptische hoge adellijken graag onder parasols mits die uiteraard gedragen werden door slaven. Ook de Chinezen en Indiërs waren dol op de parasol.

In Italië werden in de 15^e eeuw aanvankelijk alleen pauselijke schedels beschermd. Maar toen de Kerk macht verloor, ging het gebruik over op de Italiaanse adel. In de 17^e eeuw ontdekten modebewuste Fransen dat geinige Italiaanse accessoires, in de 18^e eeuw volgde uiteindelijk heel Europa. Doorslaggevend voor adellijke dames was de garantie van een melieblanke huid.

Waterdicht

Het gebruik van zijn waterbestendige opvolger kwam pas op gang in het begin van de 17^e eeuw, toen een slimme Italiaan, genaamd Giacomo Marigi, linnen en katoen met was waterdicht wist te maken. Begin 18^e eeuw maakte de Fransman Jean Maruis van de paraplu een handig gebruiksartikel. Zijn versie kon worden geplooid en bij zonneschijn makkelijk in de zak gestoken. Maar massaal gebruik bleef nog altijd uit.

Pas eind 18^e eeuw overtreft de paraplu zijn chique voorganger in populariteit. Dat blijkt als in 1760 in Frankrijk de twee afzonderlijke termen (para sol: tegen zon, en para pluie: tegen regen), wettelijk worden vastgelegd. Rond die tijd neemt de stapel patentaanvragen enorm toe. Geestdriftige ontwerpers slaan elkaar om de

oren met nog nieuwere modellen: paraplu's vermomd als wandelstok, inschuifbare en automatisch uitklapbare modellen en zelfs modellen met een bliksemafleider.

Vakwerk

In Aurillac in Auvergne werd een omvangrijke paraplu-industrie gevestigd, en meerdere arbeiders uit deze tak van industrie zochten hun geluk onder andere

in Nederland.

Zo vestigde zich in Den Haag de parapluzaak Laboyrie in de Passage, die als laatste eigenaars Frits Lammerts en zijn echtgenote Virginie Limbertiehadden. Al sinds 1860 bestond deze zaak, die om economische redenen in 2001 verhuisde naar het Buitenhof in Den Haag. Hier geen goedkoop wegwerpspul van minder dan 10 Euro, maar degelijk vakwerk. Eigenaar Frits Lammerts: "Uitvindingen om omklappen te voorkomen, zijn onzin. Een goede paraplu met een stevig frame van bijvoorbeeld glasfiber klapt niet om. Voor zo'n paraplu moest soms wel 100 Euro worden neergelegd, en dat hebben de meeste Nederlanders er niet voor over. Hoewel, Frits had veel vaste klanten die om de zes, zeven jaar weer een nieuwe paraplu kochten. Wereldwijd zijn er nog een paar fabrieken die garant staan voor goede kwaliteit, waaronder de Britse firma Briggs. Daar kocht hij, al

veertig jaar werkzaam in het parapluvak, de duurzaamste modellen in. Hij verkocht modieuze modellen van merken als Dior, Yves Saint Laurent en Moschino. Lammerts: "Paraplu's en fietsen gaan niet samen, daar moet iedereen zich nu eens bij neerleggen." Volgens Frits is de fietsparaplu een illusie. "Dan zou je bij het ontwerp rekening moeten houden met de windrichting, en dat is onmogelijk. Hij betreurt het overigens dat hier de paraplu niet wordt beschouwd als modeaccessoire. In Italië is dat wel zo. "De vrouwen zijn in dat land natuurlijk überhaupt beter gekleed, en ze hebben bijpassende paraplu's. Altijd als ik er ben, hoop ik op regen.

Omdat Frits geen opvolger kon vinden voor zijn zaak, besloten hij en Virginie in 2006 de zaak op te heffen. Wel met pijn in het hart want met liefde hebben zij deze mooie zaak gerund.